

Yttrande över Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023:59) och Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter (SOU 2023:19)

U2023/02898

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) har, utifrån myndighetens uppdrag, valt att inte ta ställning till de förslag och bedömningar som lämnas i betänkandet om en ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation. Utifrån SPSM:s uppdrag, att verka för att alla barn, elever och vuxenstuderande med funktionsnedsättning får tillgång till en likvärdig utbildning och annan verksamhet av god kvalitet i en trygg miljö, vill myndigheten dock uppmärksamma vikten av att forskning om villkoren för barn, elever och vuxenstuderande med funktionsnedsättning och praktiktäna skolforskning prioriteras i den statliga externa finansieringen. SPSM ser en risk för att sådan forskning kan nedprioriteras i en större myndighetsstruktur för den statliga externa finansieringen av forskning och innovation, som utgår från en funktionslogik och inte en sektorslogik.

SPSM har, enligt myndighetens instruktion, i uppdrag att sammanställa och sprida kunskap om resultat av forskning som är relevant för det specialpedagogiska området.¹ SPSM har ett behov av att utveckla stöd och information som vilar på vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet och som har relevans för målgruppernas behov och förutsättningar. Detta förutsätter aktuell, relevant och praktiktäna forskning om utbildning och undervisning samt forskning om villkoren för barn, elever och vuxenstuderande med

¹ 3 § förordning (2011:130) med instruktion för Specialpedagogiska skolmyndigheten.

funktionsnedsättning. Sådan forskning kan också bidra till att fler barn, elever och vuxenstuderande når målen med utbildningen.

Forskning om barn och unga med funktionsnedsättning

Villkor för barn, elever och vuxenstuderande med funktionsnedsättning är ett område där det behövs mer kunskap. För att fler elever ska nå målen med utbildningen så behövs mer forskning för att ta reda på orsakssamband och effekter av olika insatser inom skolväsendet, vilket också nyligen lyfts i betänkandet *Uppföljning för utveckling – ett hållbart system för samlad kunskap om villkoren för barn och elever med funktionsnedsättning i förskola och skola* (SOU 2023:95).

SPSM menar, precis som Myndigheten för delaktighet (MFD) har lyft i sitt yttrande över regeringens forskningsproposition, att forskningen i framtiden betydligt tydligare behöver belysa och bidra till forskning kring personer med funktionsnedsättning och deras levnadsvillkor.² Forte har i dag ett särskilt samordningsansvar inom den nationella forskningen om funktionshinder och har också genomfört särskilda utlysningar inom detta område. SPSM menar att det är angeläget att denna funktion finns kvar inom den nya myndighetsstrukturen, om betänkandets förslag att lägga ned Forte genomförs.

Praktiknära skolforskning

SPSM vill i sammanhanget också peka på behovet av praktiknära skolforskning för att kunna fullgöra myndighetens uppdrag och skapa förutsättningar för en inkluderande utbildning av hög kvalitet för alla barn och elever. Det kan finnas risker med förslaget att dagens finansiering av praktiknära skolforskning framgent ska falla under Myndigheten för strategisk forskning. Om sektorsstrukturen inom finansieringen försvinner kan det innebära att praktiknära skolforskning hamnar i konkurrens med sökanden inom många andra forskningsområden, och därmed riskerar att försvinna eller att bli nedprioriterat i en större myndighetsstruktur.

² Yttrande över Inbjudan att inkomma med synpunkter på regeringens forsknings- och innovations politik, Myndigheten för delaktighet, dnr 2023/0230.

I detta ärende har Ellen Almgren varit sakkunnig. Catrin Tufvesson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även chefsjuristen Ulrika Ehlin, enhetschefen Nina Karnehed och sakkunnig Petter Ådahl deltagit.

För Specialpedagogiska skolmyndigheten

Aurora Lindberg
Generaldirektör